

spomin bil vzrok, da se je njegov volilni shod v soboto od strani okoličanov tako revno obnesel. Kolikor manj pa je bil njegov shod obiskan, toliko bolj se je gospod dvorni svetnik potrudil svojim maloštevilnim poslušalcem vsakovrstne izmišljene obljube delati. Razvil je cel političen program, v katerem obljubuje uradnikom, koliko bode za-nje skrbel, češ da on je na prvi stopnji na Dunaji, ki zamore prav veliko za uradnike storiti. Kakšne gradove je pa kmetom obljubil, tega danes še ne vemo. Toliko pa vemo, da jim je vse obljubil, kar se je zmisлити mogel. Da bode vstanovljal društva, (najbrž je mislil na konzumna društva), da bode zmanjšal davke in še več takih rečij. Konečne besede so bile: Svoji k svojim! Videlo se je splošno, da navzoči kmetje zaradi tujih njegovih besed, njegovega govora niso povsem razumeli, kajti pritrjevanje od strani kmetov ob koncu govora bilo je takšno, kakor da se na njegove lepe obljube ne zanesejo. Ta shod so obiskali: 4 duhovniki, 1 doktor s svojimi pisarji, več učiteljev, nekaj hujskačev iz Ljutomera in kakih 15 kmetov in viničarjev, skupaj toraj kakih 30—40 ljudij. —sch—

Gospod dr. Ploj je pri volilnem shodu v Ljutomeru, kakor se nam dalje poroča, zahteval za spodnje Štajersko posebni deželni šolski svet, vseučilišče, obrtne šole in povišanje duhovniških plač. Kdo bode pa za vse to in za nove uradnike, ki se bodejo pri tem nastaviti mogli, dal potrební denar? Kmet, taisti kmet, od katerega doktor Ploj zahteva, da ga mora za državnega poslanca voliti.

Iz Križevske fare se nam piše: Z veseljem te pozdravljamo dragi nam „Štajerc“ in zahvaljujemo za tvoj nauk. Kako smo se vzradostili ko smo brali dne 10. t. m. v gostilni gospoda Vinka Majer-ja v Bučevcih veselo novico, da hočejo kmetje izvoliti gospoda Franca Vračko-ta kmeta in načelnika gornje radgonskega okrajnega zastopa za svojega državnega poslanca v četrto kurijo (za kmečke občine). Dragi kmetje! Stojmo trdno kakor skala na dan volitve za g. Vračko-ta. Ne pustimo se zmotiti ali zapeljati, ne od doktorov in ne od duhovnikov. Kmet naj voli kmeta. Mi ne potrebujemo naših zastopnikov na Dunaji iz drugih stanov, kateri samo za svoje žepe gledajo, za nas kmete pa nič ne storijo in le samo narodni prepír sejejo. Temu mora biti enkrat konec in se more vendar enkrat že kmetu pomagati, drugače bomo še bolj propadli. Zakaj bi nam ravno doktorji in duhovniki narekovali, katere poslance bi mi voliti mogli. Saj smo tudi mi v šolo hodili, torej ne potrebujemo več njihovega varuštva. Mi imamo tudi med nami take ljudi, kateri so za nas več storili, kakor pa kak poslanec do zdaj. S trdnim prepričanjem, dragi sobratje, se zanašajmo, da si bomo le s tem naš težavni stan zboljšali, ako bomo moža iz našega stanu za svojega zastopnika imeli. Volite toraj vsi enoglasno za gospoda Vračko-ta. Več kmetov iz križevske fare na Dravskem polji.

Našim dopisovalcem in sotrudnikom! V uredništvu „Štajerca“ leži čez 30 različnih dopisov iz vseh krajev spodnje Štajerske, kateri vsi le o duhovnikih govorijo.

V enem se glasi, gospod kaplan je enkrat preveč pil; v drugem, on je iz prižnice psoval; v tretjem, on se je pretepal; v četrtem, gospod župnik se je k svoji Mici v varaždinske Toplice peljal in tako dalje. Odkrito rečeno, nam bi bilo ljubše, ako bi naši prijatelji o drugih dogodkih poročati hoteli, kakor: O shodih, volitvah, nesrečah in smrti, o zločinih in letnini itd., kar se pa gospodov duhovnikov tiče, so oni tudi ljudje in kakor nas Zveličar uči, greši najpravičnejši 7 krat 70 na dan. Toraj ljubi prijatelji, mi hočemo vis. častitim gospodom njihove male grehe odpustiti, prvič: zato ker smo tudi mi vsi grešniki in drugič, da se ne bode o nas mislilo, da hočemo vero pokopati.

Gospodarske stvari.

Kdaj naj se Tomasova žindra potresa po travnikih. Če se je iz kterejakoli vzroka gnojenje travnikov s Tomasovo žindro zakasnilo, naj to ne bo vzrok, da bi se gnojenje sploh opustilo ali pa preneslo na pomlad. Da se travniki tudi spomladi lahko gnoje s Tomasovo žindro, to so že dokazale izkušnje, vendar je veliko bolj priporočeno, to delo zvršiti že jeseni. Prvi sneg naj ne bode nikaka ovira. Dokler je še mogoče iti na travnik, dokler sneg ni še toliko debel, da bi žindra ne mogla prodreti do tal, toliko časa naj kmetovalec nikar ne odlašá gnojiti še jeseni. S pomočjo snega se Tomasova žindra enakomerneje raztopi in razdeli, kakor pa če se posiplje naravnost na gola tla. So pokrajine, koder sneg pade zelo zgodaj na pr. v planinskih deželah, koder nalašč čakajo, da potem žindra in kalijevo sol, oziroma kajnit potresejo po snegu. To, kar se dejansko vrši v praksi, to priporočajo tudi kmetijski veščaki. Priporočá se Tomasovo žindro in kalijevo sol, oziroma kajnit, posipati pozno jeseni na prvi sneg. Končno objavimo še odlomek spisa o gnojenju travnikov s Tomasovo žindro iz predarlskega lista „Vorarlbergischer Volksfreund“. Ta spis ima veljavo zlasti za naše gorske košenice (rovte); slove pa: Sedem let je, odkar je vpeljano gnojenje s Tomasovo žindro na Predarlskem, ki je pa napram izbornemu uspehu še vse premalo razširjeno. Povsodi, koder so doslej rabili to gnojilo, bodisi na eno- ali dvekošnih travnikih, bodisi na kislih travnikih ali na pašnikih, vselej so imeli najboljše uspehe. Posebno izborni so pa uspehi bili na enokošnih gorskih travnikih. Koder se je poprej komaj izplačalo kositi, se je po gnojitvi s Tomasovo žindro in s kalijevo soljo pokazala najbujnejša rast trave in drugih zlahtnih zelišč, na pr. detelje. Poprej enokošne travnike, ki so bili pognojeni pred tremimi leti, so lansko leto kosili dvakrat, in tudi letos je pila prva košnja ne le dobra, temveč tudi tako zgodnja, da se je bilo nadejati še obilo otave. Klajo iz takih travnikov živina posebno rada je, ker je v nji največ detelje. Vzrok temu učinku je iskati v sestavi Tomasove žindre, ki ima v sebi ravno one redilne snovi, ki naši zemlji primanjkujejo. Stroški za imenovana umetna gnojila se dvakrat izplačajo, zato naj noben napreden gospodar ne zamudi rabiti jih v največji meri, kolikor mu dopuščajo razmere.

Kako pripravljamo prasičjo krmo. Svinja je skoraj vse brez izjeme. Želodec ima mišičnat, kakeršnega imajo mesojede živali, čreva pa so mu desetkrat tako dolga kakor telo, ter je v tem pogledu podoben rastlinojedcem. Zato je prasič mesne, pa tudi rastlinske jedi. Prašič sega po svoji jedi zelo naglo in hlastno ter je jako požrešen. Zato pa tudi požre mnogo jedij, ne da bi jih prej prežvečil. Ker pa takih neprežvečenih jedij prasič ne prebavi, ne dosežejo redilnega namena, in zato moramo paziti, da pridemo takim nedostatkom kolikor mogoče v okom. Paziti moramo toraj na to, da svinje jedi, ktere použijejo tudi prebavijo, kajti le dobro prebavljene jedi puščajo v njih svoje redilne snovi, dočim neprebavljene ne dosežejo tega namena in so celó škodljive prasičnemu zdravju. Profesor Lehmann je s svojimi poskusi dokazal, da se je iz 1¹/₂ leta starega prasiča, kteremu so dajali celega zrnja, izločilo 50% neprebavljenega zrnja. Prašičem najbolj ugajajo kuhane in oparjene jedi; zato se pa ta način pripravljanja najbolj priporoča. Ne da se tajiti, da stane tako pripravljanje, kjer je kurjava draga, precej denarja. Če se pa pomisli, da tako pripravljena jed popolnoma doseže svoj redilni namen ter je ne gre nič pod zlo, potem se mora priznati in se po izkušnjah vsakdo lahko prepriča, da tudi v tem slučaju dobiček presega izgubo. Gospodarji, ki se pečajo s kterimkoli obrtom, pri kterem rabijo par (dampf), si najlaže priskrbe priprav, s kterimi dosežejo zgoraj omenjeni namen. Ako se pa prasičem pripravljajo jedi na kak drug način, na pr, s tem, da se segrejejo, zdrozgajo ali okisajo, potem je pa pri takem delu potrebna največja pazljivost, ktero pa navadno baš pri ljudeh, kterim so prašiči prepuščeni v oskrbovanje, največkrat pograšamo. Ako se take jedi pokvarijo, so prasičjemu zdravju jako škodljive in večkrat tudi popolnoma izgube svojo redilnost. Jako nevarno je prasičem dajati prevročih jedij, kajti vsled tega je že mnogo prasičev poginilo, ne le mladih, ampak tudi starih. Tudi poper je prasičem zelo škodljiv. Zaradi tega se pomije ali kuhinjski odpadki iz gostilen ne priporoča za prasičjo hrano.

Notica. Pri zdravljenju različnih ran mora se največ paziti na to, da se rana še-le potem pusti zaceliti, kadar so vsi nezdravi deli iz nje odstranjeni. Ob kratkem rečeno, potrebno je, da se rana takoj od

začetka vsake nesnažnosti varuje in hladeče, bolečine olajšujoče sredstvo v zabranjenje vnetja porabi. Staro, dobro, v to svrho dobro ustrezajoče domače sredstvo je najbolj znano praško mazilo (Prager Haus-salbe) iz lekarne B. Fragner-ja c. kr. dvornege založnika v Pragi, katero se tudi v tukajšnjih lekarnah lahko dobi. — Glej inserat.

Kurji gnoj. Pogosto se čuje o kokošji vročinski bolezni. Ti bolezni je največkrat kriva nesnaga po kurnjakih in po kokošjih dvorih. Zgodi se namreč, da se kurji gnoj pušča po več let v kurnjakih in po kokošjih dvorih, ne da bi ga koristno porabili ter skrbeli kokošim za čista in zdrava bivališča. Najbolj se kurnjaki in kurji dvori onesnažujejo, ako se kokošim poklada mnogo zelenjadi, posebno pa ohrovt, ter se kokošji ostanki puste, da se tam poteptani nakopičijo. Kokoši po takih nesnažnih dvorih navadno postopajo klaverno in ne nesejo posebno rade jajec. Najslabši kurji dvori so pa tlakani (flaštrani). Ne samo, da se taki dvori ravno tako lahko okužijo, kakor netlakani, marveč imajo še ta veliki nedostatek, da se po njih kokoši ne morejo kopati v suhi zemlji, kar jim je za njih zdravje neobhodno potrebno. Pa tudi neflaštranih kurjih dvorih bi se morala zemlja vsaki dve leti črevelj globoko izkopati ter nadomestiti z drugo, suho in čisto zemljo. Zemlja pa, ki se izkoplje na kurjih dvorih, nam daje izvrsten gnoj za zelenjadne in sadne vrte, pa tudi trtam kurji gnoj prav zelo ugaja. Posebno dobro gnojilo se dobi, ako se za kurjih dvorih izkopana zemlja preseje na mreži, na kateri se navadno preseja pesek. Izkopana zemlja se najbolje nadomesti z ono, ki se izkoplje iz drevesnih jam. Ako bi se pa iz kurjih dvorov izkopana zemlja porabila kot vrtni gnoj, nadomesti naj se z vrtno zemljo. Ali tudi to je treba presejati na mreži, da se odstrani kamenje, ki je pomešano med zemljo. Na taki zemlji se kokoši izvrstno počutijo, kopljejo se v nji in brskajo po nji, kar jim je jako potrebno. Čez eno ali dve leti nam pa taka zemlja zopet da izvrsten gnoj.

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA **Gempel** in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

☞ Za letošnji Katarinski sejem v Ptuj, ☞

dne 26. novembra 1900.

Izsvstno dobre in posebno fine

ure iz **jekla** in **trdega mesinga**

izdelane, ter natančno tekoče (regulirane) **stenske ure** z 10 letnim jamčenjem (garantiranjem.) Vsake vrste

budilne in žepne ure po fabriški ceni

in takšne preosnovane (reparirane) ure pod večletnim jamstvom, kakor tudi vsakovrstne **veržice** in **očale** v največji izbiri, prodaja po najnižjih cenah.

C. ACKERMANN, urar v PTUJU

v gledališkem poslopju.

